

Татјана Брзуловић Станисављевић
 Универзитетска библиотека
 „Светозар Марковић”, Београд
 tatjana.stanisavljevic@gmail.com

UDK 016:002(=1:73)=163.41
 "2015/2018"(049.32)
 002(=1:73)=163.41"2015/2018"
 (083.824)(049.32)
[https://doi.org/10.18485/
 bibliotekar.2018.60.2.10](https://doi.org/10.18485/bibliotekar.2018.60.2.10)

ИЗДАЊА БИБЛИОТЕКАРСКОГ ДРУШТВА СРБИЈЕ

Приказ библиографије: Тамара Јанковић, Емина Чано-Томић, Тијана Бежанић и Богдан Трифуновић. *Библиографија њревода америчке књижевности на српски језик. Књије: 2015–2018*. Библиотекарско друштво Србије, 2018, 211 стр.

Приказ каталога изложбе: Богдан Трифуновић, Марија Радуловић и Александар Вукајловић. *Књије њовезују људе: каталој изложбе њреведене америчке књижевности на српски језик 2015–2018 Books = Connecting People: catalog of the exhibition of U.S. literature translated in Serbian 2015–2018*. Библиотекарско друштво Србије, 2018, 44 стр.

Поводом 63. Сајма књига у Београду Библиотекарско друштво Србије обрадовало је библиотечку јавност новим издањима реализованим у оквиру пројекта друштва „Књиге повезују људе” а подржаног од Америчке амбасаде у Београду. Реч је о монографији *Библиографија њревода америчке књижевности на српски језик* и каталогу *Књије њовезују људе: каталој изложбе њреведене америчке књижевности на српски језик 2015–2018*. Штампане обе публикације подржала је Амбасада САД у Београду.

Библиографија њревода америчке књижевности на српски језик резултат је тимског рада колега из Народне библиотеке Србије и Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” из Чачка: Тамаре Јанковић, Емине Чано-Томић, Тијане Бежанић и Богдана Трифуновића. Монографија има 211 страна и подељена је у три сегмента: *Увод, библиографију и рејисјере*.

Уводни текст веома концизно објашњава како и зашто је настала ова монографије, који је био покретач да се Библиотекарско друштво Србије (у даљем тексту БДС) упусти у овај подухват. Наиме, БДС је предложио је Амбасади Сједињених Америчких Држава у Београду (у даљем тексту

Амбасада САД) пројекат „Књиге повезују људе” аутора др Богдана Трифуновића, председника БДС, (на енглеском „Books Connecting People”). Пројектом је предложено низ активности, као и заједнички наступ два партнера на 63. Међународном београдском сајму књига у Београду. Амбасада САД подржала је пројекат нашег Друштва кроз програм подршке пројеката из области културе.

Идеја овог пројекта „Књиге повезују људе” настала је првенствено из жеље БДС да одговори на потребу већег присуства библиотечно-информационе делатности на највећем регионалном сајму књига у Југоисточној Европи, имајући у виду да књиге и књижевност представљају неизоставни сегмент рада и фокус интересовања библиотека у целом свету. Будући да је књига истовремено и предмет и чувар културног наслеђа, зближава људе без обзира на културолошке, језичке или религијске разлике. У том смислу преводилачка делатност је основна спона између различитих култура, посредник између међусобно неразумљивих језика и лингвистичка активност која поред бољег разумевања других доприноси размени идеја и знања.

Као један од важних циљева поменутог пројекта свакако треба истаћи и чињеницу да објављивање библиографије преведене америчке књижевности за 63. Сајам књига омогућава увид у број и структуру превода у последње три године и кроз доступност у библиотекама Србије. Додатна вредност овог издања је могућност коришћења од стране читалаца и стручњака заинтересованих за америчку књижевност, културу и уметност, енглески језик, историју књижевности, библиографију и друге научне дисциплине.

Када је БДС кренуо у реализацију пројекта, имао је пред собом модел колега из Народне библиотеке Србије. Они су сличан пројекат реализовали 2006. године поводом тога што су Сједињене Америчке Државе те године биле почасни гост Сајма књига. Тада је објављена монографија *Библиографија америчких књига преведених у Србији и Црној Гори од 2000. до 2005. године* (аутори Весна Ињац и Милорад Вучковић).

Објављивањем *Библиографије превода америчке књижевности на српски језик* омогућава се корисна компаративна анализа о заступљености америчке књижевности код издавача и преводилаца у Србији у првој и другој деценији 21. века, као и дубља анализа заснована на структури објављених књига, заступљених аутора или књижевних жанрова који су били најприсутнији на тржишту Србије у обрађеним периодима. На пример, поређењем података ове и *Библиографије* из 2006. године уочљиво је да је дошло до пада броја превода америчке књижевности на српски језик у периоду 2015–2018. година, имајући у виду да је прва библиографија књига а друга библиографија превода америчке књижевности.

Други део ове монографије чини библиографија преведених дела америчке књижевности објављене у Србији од 2015. до септембра 2018. Библиографија садржи 1.096 библиографских јединица које су сређене абецедно, по презименима аутора у транскрибованом облику. За опис публикација коришћен је међународни стандард за библиографски опис ИСБД(М), са следећим елементима библиографског описа: аутор, наслов, податак о преводиоцу, место издања, издавач, година издања, место штампања, штампарија, материјални опис публикације, податак о колекцији, подаци о преведеном делу (оригинални наслов и име аутора на енглеском језику), тираж, ISBN број и ID број у електронском каталогу Народне библиотеке Србије

Библиографија није рађена *de visu*, што је недостатак или мањкавост, али ако узмемо у обзир кратак временски рок за њену израду, онда то и није нека мањкавост. Емина Чано-Томић је припремила сву грађу за ову специјалну библиографију. Користила је исписе из узајамног електронског каталога Виртуелне библиотеке Србије коју одржава НБС. Основу за испис чинио је додељени УДК број за америчку књижевност, 821.111(73), врста грађе монографске публикације (књиге), временски опсег 1. јануар 2015 – 25. септембар 2018 (датум исписа из базе), док су серијске публикације, чланци, некњижна грађа искључени из исписа. Сређивање целокупног исписа из узајамне базе и његову припрему за *Библиографију* урадила је Тамара Јанковић, запослена у Градској библиотеци „Владислав Петковић Дис” Чачак. Тај нимало лак посао захтевао је брисање јединица које су се односиле на серијске публикације, чланке и некњижну грађу, потом детаљну проверу наслова и аутора, израду регистара и проверу библиографских јединица. Израду именског регистра на енглеском језику и проверу библиографских јединица са корекцијама урадила је Тијана Бежанић из Градске библиотеке „Владислав Петковић Дис” Чачак.

Библиографију превода америчке књижевности на српски језик прате следећи регистри: Регистар наслова на српском језику, Регистар наслова на енглеском језику, Регистар аутора на српском језику, Регистар аутора на енглеском језику и Регистар преводилаца. Уз све регистре налазе се одговарајући бројеви библиографских јединица у којима се наслови и имена појављују. У *Регистру наслова на српском* пописани су сви преведени наслови књига на српском. У *Регистру наслова на енглеском* пописани су сви оригинални наслови публикација.

Регистар аутора на српском језику обухвата имена свих аутора у *Библиографији* без обзира на врсту ауторства, примарног или секундарног (аутор, коаутор, аутор додатног текста, уредник, прерађивач, приређивач, сакупљач, библиографски претходник, фотограф, илустратор). Регистар

поседује упутнице од правог имена аутора ка псеудониму под којим аутор објављује дела и упутнице за ауторе са двојним презименима. У овом регистру не налазе се имена преводаца.

Регистар аутора на енглеском језику обухвата само имена аутора књига у оригиналном облику. Регистар садржи упутнице од стварних имена аутора ка псеудониму под којим аутор објављује дела.

Регистар преводаца садржи имена свих преводаца наведених у Библиографији. У случају да је превод публикације заједнички рад више преводаца наведена су сва њихова имена. Овај регистар садржи упутнице за преводиоце са двојним презименом.

Објављивање библиографије преведених америчких писаца допуњено је и објављивањем каталога. *Каталоги изложбе преведене америчке књижевности* доноси нам избор преведених америчких аутора представљених кроз изложбу изабраних наслова преведене америчке књижевности од 2015. до септембра 2018. године коју је библиотечка јавност имала прилику да види на овогодишњем сајму књига. У каталогу који је прелепо илустрован на 44 стране могу се видети 143 наслова преведених дела америчких аутора. Избор укључује класике америчке књижевности али и неке новије романи преведене на српски језик у овом периоду.

Издавачки подухват Библиотекарског друштва Србије вредан је пажње библиотечке јавности и заслужује све похвале и честитке, у првом реду због мотивисаности аутора и посвећености струци, потребе да се у кратком временском року испуне циљеви пројекта. Ова издања омогућавају библиотечкој јавности увид у тржиште српских издавача и читалачки укуси Србије тј. у то који се аутори најчешће преводе и читају у Србији. Присуство наших издања на овогодишњем сајму књига је изузетно значајно у професионалном смислу, како због струке тако и због нашег јединог струковног удружења. Осим тога и наше присуство на глобалном небу библиотечке струке је итекако важно јер се повећава и видљивост библиотекар Србије и БДС на глобалном нивоу.